

9 juli 2026

NVWA: Risico-afwegingen en maatregelen

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) heeft het bureau Risicobeoordeling & onderzoek (BuRO) verzocht de voedselveiligheidsrisico's te beoordelen die mogelijk ontstaan zijn door het handelen van een vleesverwerker die verdacht wordt van grootschalige fraude. BuRO heeft vervolgens 2 risicobeoordelingen opgesteld, één voor de risico's van prionen (BSE) en één voor de overige microbiële risico's voor de voedselveiligheid.

De aanleiding voor het opstellen van de risicobeoordelingen zijn de bevindingen van de Inlichtingen en Opsporingsdienst (IOD) van de NVWA. Deze dienst deed 16 april een inval bij een vleesverwerker die onder andere koppen van runderen en slachtafval verwerkt. Dit (gehakte) vlees wordt vervolgens als grondstof gebruikt door andere bedrijven voor de productie van levensmiddelen en (rauw) diervoeder. Het bedrijf wordt ervan verdacht onveilig vlees te verhandelen en documenten te vervalsen. Hierdoor zijn er mogelijk producten met ziekmakende bacteriën verhandeld, die een risico kunnen vormen voor de gezondheid van mensen en gezelschapsdieren. Er is een strafrechtelijk onderzoek gestart onder leiding van het Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie.

Conclusie risicobeoordeling BuRO

BuRO concludeert dat het risico van prionen - die kunnen leiden tot BSE - voor de veiligheid van mens via voedsel en voor gezelschapsdieren via petfood, verwaarloosbaar klein is. Ook het risico van andere microbiologische gevaren voor de voedselveiligheid worden als verwaarloosbaar klein ingeschat. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat het vers vlees en gehaktvlees van de vleesverwerker worden verwerkt tot verhitte vleesproducten bij daarvoor erkende levensmiddelenbedrijven. De beheersmaatregelen tot en met het slachthuis moeten daarbij voldoen aan de wettelijke eisen, stelt BuRO.

Maatregelen

Sinds de inval van de IOD op 16 april heeft de NVWA de benodigde acties uitgevoerd op basis van de beschikbare informatie. Zo is direct na de inval de erkenning van het bedrijf ingetrokken, waardoor het bedrijf vanaf die datum geen vlees meer mag verwerken of verhandelen dat bestemd is voor consumptie door mensen. Ook zijn er op verschillende momenten onveilige levensmiddelen uit de handel gehaald. Levensmiddelen kunnen op basis van artikel 14 van Verordening (EU) 178/2002 als onveilig worden aangemerkt. Dit betekent dat ze óf schadelijk zijn voor de gezondheid óf dat ze ongeschikt zijn voor consumptie. Als levensmiddelen als onveilig worden aangemerkt, moeten bedrijven deze onveilige levensmiddelen uit de handel halen.

Gedurende het strafrechtelijk onderzoek verstrekt de IOD periodiek nieuwe informatie die uit het onderzoek naar voren komt. Hoewel de aard en omvang van de frauduleuze praktijken nog niet helemaal duidelijk zijn, wordt op basis van de beschikbare informatie steeds afgewogen welke maatregelen de NVWA onderneemt om de voedselveiligheid te waarborgen.

Reactie op risicobeoordeling

Naar aanleiding van de eerste inschattingen over de voedselveiligheidsrisico's heeft de NVWA op 24 april een terughaalactie in gang gezet van mogelijk onveilige levensmiddelen en diervoeders. Alle onverhitte vleesproducten zijn uit de handel gehaald (tot en met de retail) vanwege het risico op schadelijkheid voor de gezondheid van mens en dier. De conclusies van de risicobeoordeling van BuRO bevestigen de noodzaak hiervoor. De producten die reeds verhit waren of nog verhit zouden worden bij een erkend bedrijf mochten op dat moment nog wel in de handel blijven, omdat de bacteriën door industriële verhitting worden gedood. Het gevolg van deze terughaalactie is dat er geen onverhitte producten van het betreffende bedrijf meer in de handel zijn. De NVWA heeft hier toezicht op gehouden.

Uit de verstrekte informatie uit het strafrechtelijk onderzoek bleek ook dat het bedrijf grondstoffen heeft geproduceerd die in aanraking zijn gekomen met hersenmateriaal. Grondstoffen waarop hersenmateriaal aanwezig is, mogen niet worden verwerkt in levensmiddelen of diervoeders vanwege het risico op de aanwezigheid van prionen, die BSE kunnen veroorzaken. Bij een eerste risico-inschatting werd duidelijk dat dit risico verwaarloosbaar klein is. Ook deze conclusie wordt bevestigd door de risicobeoordeling van BuRO (risico op besmetting wordt verwaarloosbaar geacht).

Uit nieuwe informatie uit het strafrechtelijk onderzoek bleek dat het bedrijf op veel grotere schaal dan bekend was de voedselveiligheidsvoorschriften heeft overtreden. Zo werd bijvoorbeeld bedorven vlees in de handel gebracht, werden ongunstige laboratoriumresultaten aangepast en werden grondstoffen geleverd aan bedrijven die geen vereiste erkenning hadden om vleesproducten te produceren. Specifiek voor de productie van gehakt vlees werden ook zogenoemde "slachtbijproducten" (slachtafval en afsnijdsels) gebruikt. Daardoor zijn op grote schaal, bevuilde, bedorven of anderszins ongeschikte levensmiddelen in gehaktvleesproducten terechtgekomen.

Omdat het bedrijf niet aan kon tonen in welke producten de onveilige grondstoffen terecht waren gekomen, besloot de NVWA begin juni om de terughaalactie uit te breiden naar alle gehaktvleesproducten waarin de onveilige grondstoffen mogelijk waren verwerkt, inclusief de al verhitte producten.

De terughaalacties beperken zich tot gehaktvlees-producten. Andere producten, zoals runderwangen, blijven in de handel omdat deze niet als onveilig worden bestempeld.

Vervolg

Het onderzoek van de IOD zal waarschijnlijk tot eind van het jaar duren. Tot die tijd is het mogelijk dat nieuwe informatie aan het licht komt. Als dat het geval is zal ook die informatie weer beoordeeld worden, om te bezien of het leidt tot nieuwe acties.